

Eser sözleşmesi karşılıklı edimleri içeren bir iş görme akdidir Yüklenicinin edimi eseri meydana getirmek ve iş sahibine teslim etmek iş sahibinin karşı edimi ise teslim edilen eserin bedelini ödemektir Eser yüklenicinin sermayesi sanat ve becerisini kullanarak gerçekleştirdiği sonuçtur İş sahibi ısmarladığı eserin belli nitelikler taşımasını amacını karşılamasını arzu eder Şayet ısmarlanan eser iş sahibinin beklentisini karşılamıyorsa sözleşmenin yararlar dengesi iş sahibi aleyhine bozulur

▪

“İçtihat Metni”

Mahkemesi :Ankara 4. Asliye Ticaret Mahkemesi

Tarihi :31.10.2012

Numarası :2009/371-2012/483

Yukarıda tarih ve numarası yazılı hükmün duruşmalı olarak temyizen tetkiki davacı-k.davalı vekili tarafından istenmiş olmakla duruşma için tayin edilen günde davacı-k.davalı vekili Avukat ... ile davalı-k.davacı vekili Avukat ... geldi. Temyiz dilekçesinin süresi içinde verildiği anlaşıldıktan ve hazır bulunan taraflar avukatları dinlendikten sonra vaktin darlığından ötürü işin incelenerek karara bağlanması başka güne bırakılmıştı. Bu kere dosyadaki kağıtlar okunduktan sonra işin gereği konuşulup düşünüldü:

– K A R A R –

Uyuşmazlık eser sözleşmesinden kaynaklanmış olup, asıl dava eserde ortaya çıkan ayıbın eserin reddini gerektirecek derecede olduğundan bahisle ödenen iş bedeli alacağının tahsili, karşı dava ise nakde çevrilen teminat mektuplarının bedelinin iadesi istemine ilişkindir.

Yerel mahkemede görülen davanın yapılan açık yargılaması sonucunda; asıl davanın reddine, karşı davanın kabulüne karar verilmiş, hüküm asıl davada davacı-karşı davada davalı tarafça temyiz edilmiştir.

Davalı yüklenici E.. T... davacı iş sahibi İ.. B.. Emniyet Genel Müdürlüğü'ne ait araç altı okuma sisteminin yapımını üstlenmiş, yanlar arasında 13.06.2006 tarihli sözleşme düzenlenmiştir. Anılan bu sözleşmenin 9.1 maddesinde **ihale** dökümanı, 9.2. maddesinde sözleşme tasarısı, idari şartname ve teknik şartname sözleşmenin ekleri olarak kabul edilmiş, sözleşmenin 6'ncı maddesi gereğince iş bedeli 70.700,00 TL olarak kararlaştırılmış, sözleşmenin 10'uncu

maddesi gereğince sözleşme süresinin işe başlama tarihinden itibaren 45 takvim günü olduğu belirlenmiştir. Sözleşmenin 12.1 maddesinde yüklenicinin bu işle ilgili 4.242,00 TL kesin teminat verdiği, 12.2 maddesinde sözleşme bedelinde artış meydana gelmesi halinde bu artış tutarının %6'sı oranında teminat olarak kabul edilen değerler üzerinden ek kesin teminat alınacağı, sözleşmenin 42.6.6 maddesi uyarınca sözleşmenin feshedilmesi halinde yüklenicinin kesin teminatı, varsa ek kesin teminatı:

Tedavüldeki Türk parası ise doğrudan doğruya,

Banka teminat mektubu ise bankadan/özel finans kurumundan tahsil edilerek,

Devlet tahvilleri, hazine kefaletini haiz tahviller ise paraya çevrilmek suretiyle gelir kaydedileceği, gelir kaydedilen kesin teminatın yüklenicinin borcuna mahsup edilemeyeceği hükme bağlanmıştır.

Davalı yüklenici sözleşme uyarınca işe başlamış, sözleşmede kararlaştırılan araç altı okuma sistemini kurmuştur. Daha açığı edimin ifası gerçekleşmiştir.

Uyuşmazlık araç altı okuma sisteminde ortaya çıkan gizli ayıpla ilgili olup ayıbın eserin reddini gerektirir nitelikte olup olmadığı noktasında toplanmaktadır.

Eser sözleşmesi, karşılıklı edimleri içeren bir iş görme akdidir. Yüklenicinin edimi, eseri meydana getirmek ve iş sahibine teslim etmek, iş sahibinin karşı edimi ise teslim edilen eserin bedelini ödemektir. Eser yüklenicinin sermayesi, sanat ve becerisini kullanarak gerçekleştirdiği sonuçtur. İş sahibi ısmarladığı eserin belli nitelikler taşımasını, amacını karşılamasını arzu eder. Şayet ısmarlanan eser iş sahibinin beklentisini karşılamıyorsa sözleşmenin yararlar dengesi iş sahibi aleyhine bozulur. Bu bakımdan eser fen ve sanat kurallarına uygun ve iş sahibinin amacını karşılar nitelikte imal edilmelidir. Aksi halde eser ayıplıdır ve yüklenicinin ayıba karşı zararlı sonuçtan sorumluluğu ortaya çıkar. Bir tanımlama yapmak gerekirse; yüklenicinin ayıba karşı zararlı sonuçtan sorumluluk borcu yüklenicinin eseri teslim borcunun tamamlayıcısı olarak, meydana getirdiği eserde ortaya çıkan

ayıp ve eksiklikleri üstlenme borcudur. Bu gibi durumlarda eserde dürüstlük kuralları gereğince bulunması gereken niteliklerin yokluğu söz konusudur. Yüklenicinin ayıba karşı zararlı sonuç borcundan doğan iş sahibinin hakları, dava ve sözleşme tarihinde yürürlükte bulunan 818 sayılı Borçlar Yasası'nın 360. maddesinde gösterilmiştir.

Bunlar ayıbın varlığına ve derecesine göre, eserdeki ayıpların giderilmesini talep, ayıplı eserden ötürü ücretten indirimi istemek ve eseri kabulden kaçınmaktır.

818 sayılı Borçlar Yasası'nın 360/I. maddesi uyarınca yapılan şey, iş sahibinin kullanamayacağı ve nısfet kaidesine göre kabule icbar edilemeyeceği derecede kusurlu veya mukavele şartlarına aykırı olursa, iş sahibi o şeyi kabulden imtina edebilir. İş sahibinin yasanın bu hükmünden yararlanabilmesi için teslim edilen eserin benzeri imalâtlarda bulunan değer ve kalitede olmaması, bu yüzden de iş sahibinin eserden beklediği amacı karşılamaması gerekir. Eseri kabulden kaçınma hakkı (sözleşmenin feshi) eseri teslim almadan kaçınma şeklinde kullanılabileceği gibi eğer ayıplar teslimden sonra kullanmayla ortaya çıkıyorsa zamanaşımı süresi içerisinde bunların öğrenilmesiyle de kullanılabilir. İş sahibinin sözleşmenin feshi hakkını kullanması ile sözleşme geriye etkili olarak ortadan kalkar ve taraflar fesihden önce edimde bulunmuşlarsa bunların iadesini isteyebilir (BK.md.108/I.).

Açıklanan olgular gözönünde bulundurularak somut olaya dönülürse; davalı yüklenici davacı iş sahibi idareye ait araç altı okuma sisteminin yapımı işini üstlenmiş, sözleşme gereği eseri imal ederek davacı iş sahibine teslim etmiştir. Yanlar arasında düzenlenen 13.06.2006 tarihli sözleşmeye göre iş bedeli 70.700,00 TL olup kararlaştırılan bu bedel iş sahibi davacı idare tarafından davalı yüklenici şirkete ödenmiştir.

Yerel mahkemece yapılan yargılama sürecinde sözleşme, **ihale** evrakları, idare kayıtları, ihtarname getirilmiş, tarafların göstermiş oldukları kanıtlar da toplandıktan sonra yerinde inceleme yapıp, iki ayrı bilirkişi kurulundan rapor ve ek raporlar alınmıştır. Düzenlenen raporlarda davacı idareye kurulu bulunan araç

tanıma sistemi yazılımının üründen beklenen faydayı vermediği, hatalı çalıştığı, sistemin kurulu olduğu bilgisayar üzerinde herhangi bir virüse rastlanmadığı, dolayısıyla yazılımın verimli olarak çalışmamasında bir kullanıcı hatasından da söz etmenin mümkün bulunmadığı, sistemin ayıplı olduğu, zararın yüklenici tarafından karşılanması gerektiği, bu miktarın sözleşme bedeli 70.700,00 TL olduğu ifade edilmiştir. Anılan raporların içeriğinden anlaşıldığı üzere eserin reddini gerektirecek derecede ayıplı olduğu, kesin kabulden itibaren 24 aylık garanti süresi içerisinde davanın açıldığı açıklık kazanmıştır. Eserin reddini gerektiren nedenler ortaya çıktığına göre iş sahibi olan davacı sözleşmenin feshini ve eser bedeli olarak ödediğinin iadesini isteyebilir (BK.md.108/I.). Bu nedenlerle asıl davanın davacı iş sahibinde bulunan araç altı okuma sisteminin davalı karşı davacı yüklenici şirkete iadesi koşuluyla kabulüne karar verilmelidir. Diğer yandan davalı yüklenici karşı davasında nakde çevrilip irat kaydedilen teminat tutarı 2.121,00 TL'nin irat kaydedildiği günden itibaren avans faizi ile birlikte tahsiline karar verilmesini talep etmiş olup, mahkemece istem yerinde görülerek kabulüne karar verilmiştir. Oysa, sözleşme davacı iş sahibi idarece 26.05.2008 tarihinde feshedilmiş olup, fesihle idare haklıdır. Sözleşmenin 42.6.6 maddesi gereğince gelir kaydedilen kesin teminatın, yüklenicinin borcundan mahsup edilme olanağı da bulunmamaktadır. Bu bakımdan karşı davanın reddi gerekirken kabulü yönünde hüküm kurulması da isabetli olmamıştır.

Yerel mahkemece açıklanan bu hususlar gözden kaçırılarak kanıtların ve uygulanacak yasa hükümlerinin hatalı değerlendirilmesi sonucunda asıl davanın reddine, karşı davanın kabulüne karar verilmesi doğru olmamış, kararın bozulması gerekmiştir.

SONUÇ:Yukarıda yazılı nedenlerle kararın temyiz eden davacı-k.davalı yararına BOZULMASINA, 1.100,00 TL duruşma vekâlet ücretinin davalı-karşı davacı yükleniciden alınarak Yargıtay duruşmasında vekille temsil olunan davacı-karşı davalı idareye verilmesine, karara karşı tebliğ tarihinden itibaren 15 gün

içinde karar düzeltme isteminde bulunulabileceėine 29.05.2014 gününde oybirliėiyle karar verildi.